

ZÁPIS Z OBHAJOBY DISERTAČNÍ PRÁCE POLINY CHODAKOVÉ

Studentka: Polina Chodaková
Datum narození: 6. 3. 1986
ID studia: 343312
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Románské jazyky
Název práce: „Analyse prosodique de musiques urbaines en français et en tchèque“
Jazyk práce: francouzština
Jazyk obhajoby: francouzština
Školitelé: doc. PhDr. Tomáš Duběda, Ph.D. (Univerzita Karlova)
prof. Philippe Martin (Université Paris Diderot – Paris 7)
Oponenti: prof. Jean-Yves Dommergues
PhDr. Alena Polická, Ph.D.
Datum obhajoby: 16. 9. 2016
Místo obhajoby: UK FF, nám. J. Palacha 2, Praha 1, místnost č. 104
Termín: řádný
Předseda komise: prof. PhDr. Marie Bořek-Dohalská, DrSc.

11:00 Předsedkyně komise prof. Marie Bořek-Dohalská zahájila obhajobu a představila přítomné členy komise (François Dell jako jediný nebyl přítomen). Požádala Polinu Chodakovou o představení práce.

11:02 Kandidátka představila pomocí PowerPointové prezentace obsah disertační práce, jejímž tématem byla prozodická analýza městské hudby (reggae a rapu) ve francouzštině a češtině. Cílem práce bylo postihnout některá specifika ve zvukové struktuře výše uvedených hudebních žánrů. Úvodem kandidátka zdůraznila, že předkládaná práce leží na průsečíku tří studovaných oblastí: metriky, muzikologie a prozodie, přičemž primárním zájmem práce byla právě posledně jmenovaná oblast. V druhé části prezentace věnovala kandidátka prostor jednak rekapitulaci závěrů práce, jednak představení dalších možných studií. Závěry své práce pak shrnula do následujících okruhů: slovní přízvuk (přízvukování metricky slabých pozic je četnější ve francouzštině než v češtině a zároveň četnější v rapu než v reggae; jev plyne jednak z pevného, nesilového primárního přízvuku obou jazyků, jednak z jejich izosylabického rytmu), přízvuková jednotka (ve francouzštině i v češtině se verše seskupují

v hudebním metru tak, že se jeho konce často shodují s hranicemi hudebního taktu), intonace rapu (studentka sledovala na redukovaném vzorku písní melodické akcenty a nukleární kontury), rytmické výpůjčky z tónického a aliteračního verše (synkopy, rýmy, trioly, nepravidelná strofika), rychlost přednesu a „poetická gramatika“ (specifická omezení a jejich vývoj v čase). Každý ze zmiňovaných okruhů byl doplněn zvukovou a vizuální ukázkou. Další možné směřování práce spatřuje kandidátka např. v analýze regionálních/sociálních variací či ve studii vlivu angličtiny a jamajské kreolštiny.

11:13 Prof. Marie Bořek-Dohalská vyzvala jednotlivé členy komise k představení jejich stanovisek.

11:14 Školitel studentky prof. Philippe Martin představil hlavní body svého posudku. Za hlavní nedostatek práce považuje její formální zpracování – příliš neukázněný způsob psaní –, v důsledku čehož se čtenář v textu ztrácí. Vyzdvihl však kvalitativně a kvantitativně bohaté bibliografické zdroje. První otázka se týkala vztahu mezi metrikou a prozodii, resp. problému, zda má text svoji vlastní metrickou strukturu nezávislou na prozodické struktuře. Druhá otázka se týkala vlivu geneze textu na jeho prozodii, tj. jde-li o zhudebnění textu, nebo o napsání slov k melodii. Závěrem doporučil práci k obhajobě.

11:19 Prof. Marie Bořek-Dohalská předala slovo doc. Tomáši Dubědovi.

11:20 Doc. Tomáš Duběda, druhý školitel, seznámil přítomné s hodnocením studentčina studia a disertační práce. Zdůraznil studium v režimu co-tutelle a publikační činnost kandidátky. V rámci hodnocení disertační práce nejprve poukázal na obtížnost zvoleného tématu (interdisciplinární přesahy), poté se již věnoval kladům a záporům práce. Mezeru spatřuje, stejně jako Philippe Martin, v místy nedostatečně jasném výkladu. Kladně naopak hodnotil užitý korpus textů, díky němuž dokázala kandidátka formulovat zajímavé závěry, a to jak z kvantitativního, tak kvalitativního pohledu (např. metrická volnost, vývoj žánru v čase, vliv jamajské kreolštiny apod.). Práci doporučil k obhajobě.

11:25 Prof. Marie Bořek-Dohalská předala slovo prof. Jean-Yvesu Dommerguesovi, oponentovi práce.

11:25 Oponent prof. Jean-Yves Dommergues seznámil přítomné s hlavními body svého posudku. Práci vytkl několik bodů: chybějící přímější odkazy na ukázky (ty měly být umístěné na zvláštní webové stránky), nadužívání anglicismů (např. flow, mismatch, riddim apod.), chybějící definice termínů (např. tempo, půltón) a neočíslované hypotézy práce. Jean-Yves Dommergues nicméně zdůraznil náročnost zvoleného tématu a poznamenal, že téma bylo i přes jeho obtížnost zvládnuto. Závěrem tak doporučil práci k obhajobě.

11:34 Prof. Marie Bořek-Dohalská předala slovo druhému oponentovi, dr. Aleně Polické.

11:34 Dr. Alena Polická seznámila přítomné s hlavními body svého posudku. Mezi negativy zmínila např. fakt, že na některé otázky položené v teoretické části práce studentka již v empirické části nereaguje (týká se podkapitoly 2.4: Je přednes raperů ovlivněn přízvukem popsaným u mladých lidí z předměstí?). Kladně naopak hodnotila bohatost bibliografie a svědomité zpracování materiálu ze strany studentky. Studentce položila následující otázku: nejsou změny, které popisuje Karim Hammou, pouze výsledkem požadavků hudebního průmyslu na produkci ve Francii? Závěrem doporučila práci k obhajobě.

11:39 Prof. Marie Bořek-Dohalská poděkovala členům komise za jejich vyjádření a vyzvala kandidátku k reakci na položené dotazy.

11:39 Kandidátka zareagovala na výtky a otázky členů komise. Formální nedostatky práce si uvědomuje, ví, že na způsobu psaní musí zapracovat. Co se týče užívání anglicismů, kandidátka si je sice vědoma toho, že daná slova mají své francouzské ekvivalenty, nicméně použití cizích slov považuje za vhodné, a to z několika důvodů: jednak slova z angličtiny patří ke stylu studovaných hudebních žánrů, jednak některé francouzské ekvivalenty nejsou ze stylistického pohledu příliš vhodné. Jako reakci na neočíslované hypotézy uvádí fakt, že na ně odpovídá, a to ve stejném pořádku, jak byly zformulovány v teoretické části práce.

Od 11:48 Kandidátka byla přerušena diskuzí ze strany členů komise. Následně reagovala na jednotlivé připomínky. Prof. Marie Bořek-Dohalská zmínila fakt, že rapeři obecně nedbají na normativní výslovnost. Kandidátka reagovala slovy, že interpret nemá vzhledem k rychlému tempu vždy čas na správnou artikulaci, např. v případě shluků samohlásek v češtině.

Na poznámku reagoval prof. Philippe Martin: nesrozumitelnost může být záměrem. Kandidátka s tímto stanoviskem souhlasila a dodala, že správně utvořený verš městské hudby nemusí být nutně srozumitelný.

Diskuze byla také věnována kritériím výběru českých a francouzských interpretů. Kandidátka upřesnila, že do českého korpusu byli zařazeni prakticky všichni mediálně známí interpreti, kdežto v případě francouzského korpusu se jednalo o užší výběr.

12:11 Prof. Marie Bořek-Dohalská poděkovala kandidátce a všem členům komise, čímž ukončila samotnou obhajobu. Komise zahájila neveřejné hlasování o hodnocení disertační práce. Publikum a kandidátka byli vyzváni k opuštění místnosti.

12:30 Předsedkyně komise seznámila studentku a publikum s výsledkem obhajoby: komise hlasovala pomocí hlasovacích lístků, počet členů komise 6 – přítomno členů komise 5 – kladných hlasů 5 – záporných hlasů 0. Obhajoba disertační práce byla klasifikována „prospěla“. Komise se shodla na udělení titulu Ph.D.

Vzhledem k tomu, že od 1. 9. 2016 bylo na Université Paris Diderot zrušeno podrobnější hodnocení („mention“), je výsledek obhajoby „admise“.

Zapisovatel: Kateřina Opletalová

Jméno a podpis předsedy komise:
prof. PhDr. Marie Bořek-Dohalská, DrSc.

Jméno a podpis dalšího člena komise:
doc. PhDr. Tomáš Duběda, Ph.D.